

Student řešil ubytovnu pro rybáře Sjohus – Unstad na norských Lofotech. Místo jsme navštívili s Jiřím Suchomelem a Radkem Suchánkem v roce 2012 a zcela nás očarovalo svíjí přirozenou krásou, svým zasazením v panenské přírodě a svojí zachovalostí ve zcela původním stavu tak, jak byla postavena a také před mnoha lety opuštěna.

Celodřevěná stavba s kamennými a betonovými prvky stojí na ostrohu fjordu, pod tyčícími se strmými skalnatými horami a vysouvá se nad křišťálově čisté vody Norského moře. Místo dříve sloužilo k rybářskému lovu tresek, jejich částečnému zpracování, k dlouhodobému pobytu rybářů a ukládání a opravám lodí, včetně obchodu s potravinami a potřebami pro běžný život rybářů.

Zcela nás fascinovalo, jak velmi starý norský majitel s velmi mladou manželkou dům vlastnoručně postupně opravují takovou formou, aby oprava nebyla vůbec znát, přesto ale vyhovovala všem požadavkům soudobého trendu ubytování ve zcela autentickém prostředí. Recyklují starý materiál, zachovávají i sloupaný lak na dřevěné, bíle natřené konstrukci a i prostřelenou tabulku skla zalepí čtverečkem jiného skla, 2 x 2 cm velkého. Tento způsob opravy, se kterým jsme se setkali i na jiných místech v Norsku, není klasickým druhem rekonstrukce nebo restaurování, jak je známe z objektů v našich zemích. Je prováděn nepoučeným stavebníkem a svědčí o neobyčejné citlivosti obyvatel Skandinávie a jejich znalosti tradičního řemesla. Místo a vše, co se na něm dělo, bylo tak okouzující, že jsem se rozhodl prozkoumat možné přístupy k uchopení této problematiky našimi studenty.

Zadáním bylo jakýkoliv zásah do stávajícího objektu s možností posunutí jeho funkčnosti do dnešní doby, s dnešními potřebami a nároky. Nebylo nutno ani objekt zvětšit, zmenšit nebo dokonce zachovat, jen demonstrovat myšlenku jak se na tomto místě chovat a jak uchovat jeho genius loci. Výsledná řešení ne velmi překvapila a utvrdila v tom, že máme studenty srovnatelné s jakýmkoliv studenty kdekoliv ve světě. Ideová řešení tří prací, které zpracovali se pohybují od kompletní recyklace stávajícího objektu, přes přestavbu zásadnějšího charakteru, až po zcela subtilní a neznatelnou vizi s velejemnými dotyky autora.

Student Jan Vranovský přistoupil k přestavbě radikálně. Pro novostavbu, kterou v místě navrhl, zrecykloval materiál z opatrně rozebrané původní stavby. Tato legální metoda, běžná v historii architektury všech období a všech autorů, byla zde dotažena k dokonalosti. Student tvořil po malých, promyšlených krůčcích, vytvořil zcela soudobou architekturu s tou kvalitou, jako by v místě stála odjakživa. Student nastudoval spoustu literatury o norské architektuře a krajině, inspiroval se teoriemi Svere Fehna o nejasnosti vztahu Norů k místům, kde žijí a takto razantně a zároveň velmi citlivě přistoupil k řešení úkolu. Vytvořil výraznou formu objektu, slézajícího po kamenitém svahu k hladině moře a tuto lapidární formu propracoval v podstatě do šroubku, kdy ve finále má zcela přehled o všech stavebních prvcích a fungování této struktury, což je doloženo ve výkresové části.

Provozně je objekt rovněž jednoduchý. Dispozice nevykazují žádné chyby nebo anomálie. Veškeré odlišnosti od námi normovaných provozů považují za vůli a tvůrčí počín autora. Ostatně provozní řešení si každý z autorů mohl zvolit sám. Struktura se zavěšenými loděmi pod hřebenem

střechy skýtá zajímavé zážitky, viditelné z každého bodu budovy.

Student, kterého jsme do školy přijali pro jeho schopnosti grafického vyjádření, dotáhl do vítězného konce i vizuální systém objektu se vším, co k němu náleží jednoduchou skandinávskou formou. Práce je komplexní, velmi promyšlená, na profesionální úrovni. Rád bych, aby student povysvětlil míru radikálnosti svého zásahu v místě. Práci hodnotím výborně, veškeré projekty, které Jan Vranovský během školy zpracovával, byly na této velmi vysoké úrovni.

Prof. Zdeněk Fránek